

Campania pentru Ratificarea Convenției de la Istanbul

Buletinul informativ nr. 1

1 august 2014, Primul pas

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Istanbul, 11.V.2011) se referă la toate formele de violență asupra femeilor ȘI la violența domestică. Aceasta va deschide un capitol nou și zbuțuit, estimez eu, în istoria activismului pentru drepturile femeii din România. Țara noastră are o lege specială pentru prevenirea și combaterea violenței domestice sub denumirea „violență în familie”. Dar nu are instrumente pentru protecția femeilor de orice formă de violență de gen, așa cum este ea definită în Convenție: „violența care este direcționată împotriva unei femei pentru că ea este o femeie sau care afectează femeile în mod disproporționat”.

Dezbaterea cu privire la plasarea corectă a fenomenului violenței domestice a început în România din perioada în care cele 33 de organizații membre ale Coaliției Naționale a ONG-urilor Implicate în Programe privind Violența Împotriva Femeilor au făcut advocacy pentru crearea unei legi în domeniu. Fenomenul a fost finalmente definit ca violență asupra oricărui membru de familie, adult sau minor. Organizațiile ce apără drepturile femeilor au fost frustrate, dar au acceptat ideea că femeile, constituind majoritatea absolută a victimelor violenței domestice, vor avea un cadru legal și un sistem de servicii dedicate nevoilor lor. Implementarea legii timp de 11 ani ne-a arătat care sunt piedicile în calea ieșirii femeilor dintr-o relație abuzivă generate de natura neclară a legii: în primul rând și în cea mai mare măsură, considerarea faptelor de violență în familie ca puțin grave de către lege. Declarativ, legea incriminează violența; dar când legea se aplică vedem cum atât măsurile din Codul Civil, cât și cele din Codul Penal demonstrează că, în fapt, violența domestică este tratată ca un accident suportabil sau o retribuție binemeritată de către victima femeie.

Această mentalitate învechită și patriarhală va fi acum nevoită să se schimbe deoarece Convenția de la Istanbul intră de azi, 1 august, în vigoare. Cel mai important pas pe care îl avem de făcut este să creăm un întreg sistem legal de protecție pentru femeile victime. Începutul, momentul în care dezlipim talpa de podea și începem să facem mișcarea înainte, este ratificarea Convenției. Acest moment va fi, sperăm, în septembrie, odată cu deschiderea sesiunii de toamnă 2014 a Parlamentului României. Vom mobiliza toate forțele noastre pentru a ajuta forțele politice să poată cât mai ușor să dezlipească talpa de podea și să realizeze secvența Ratificării. Care este doar, așa cum am spus, doar prima secvență din PRIMUL PAS!

Mihaela Săsărman

Președintele Asociației Transcena

Cu sprijinul următoarelor organizații: Asociația A.L.E.G., Asociația ANAIS, Asociația Femeilor Împotriva Violenței ARTEMIS, Asociația Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen FILIA, Asociația FRONT, Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului, Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Fundația SENSIBLU, Institutul Est European pentru Sănătatea Reproduserii, Asociația E-ROMNJA

Convenția de la Istanbul

Este primul tratat internațional care:

- aduce în discuție existența genului
- recunoaște că femeile și bărbații nu sunt diferențiați doar din punct de vedere biologic
- subliniază faptul că există o categorie a genului, definită social, care le conferă femeilor și bărbaților roluri și comportamente diferite
- transmite faptul că violența împotriva femeilor și violența domestică nu sunt probleme private, ci un fenomen global care ne privește pe toți
- atrage atenția asupra faptului că fenomenul nu poate fi eliminat fără implicarea guvernelor împreună cu societatea civilă

De ce este importantă ratificarea acestui tratat

Convenția de la Istanbul:

- nu pune doar accent pe prevenirea violenței, protecția victimelor și trimiterea în judecată a infractorilor, ci își propune să modifice mentalități, comportamente adânc înrădăcinate, care își au sursa în inegalitatea dintre femei și bărbați prezentă și perpetuată până acum în societate
- recunoaște în fenomenul violenței împotriva femeilor o violare a drepturilor omului, dar și o formă de discriminare
- introduce pe lista infracțiunilor fapte neincriminate până în prezent: violența psihică, mutilarea genitală a femeilor, căsătoria forțată, sterilizarea forțată

Ce au de făcut statele semnatare

În ce privește prevenirea:

- Să schimbe atitudini și roluri sociale care permit acceptarea violenței împotriva femeilor
- Să instruiască specialiștii care să lucreze cu victimele
- Să includă în programa școlară problema egalității de gen ca disciplină de sine stătătoare
- Să coopereze cu ONG-urile, mass-media, sectorul privat pentru o bună informare și conștientizare a publicului privind violența împotriva femeilor

În ce privește protecția:

- Să garanteze că orice măsuri întreprinse pun în centru nevoile și siguranța victimelor
- Să pună la punct servicii specializate de asistență (juridică, medicală, psihologică) pentru victimele violenței și copiii lor
- Să înființeze adăposturi suficiente, linii telefonice permanente pentru apeluri gratuite

În ce privește pedepsirea actelor de violență împotriva femeilor:

- Să ia măsuri pentru ca violența împotriva femeilor să fie cercetată și pedepsită corespunzător, chiar și atunci când sunt invocate așa zise rațiuni ce țin de tradiții, cultură sau religie
- Să asigure accesul victimelor la măsuri speciale de protecție în timpul anchetelor și procedurilor juridice
- Să asigure luarea de măsuri ca legiuitorii să răspundă și să trateze situațiile periculoase în mod adecvat

Campania pentru Ratificarea Convenției de la Istanbul

Buletinul informativ nr. 1

În ce privește monitorizarea:

- Să înființeze mecanisme specifice de monitorizare, care să asigure implementarea Convenției și care să garanteze eficacitatea ei pe termen lung

Pe cine apără Convenția:

- Femei, fete, din orice mediu social, de orice vârstă, rasă, religie, origine socială, statut de migrant sau orientare sexuală; bărbați, copii, bătrâni

Istoric

Convenția de la Istanbul a fost inițiată de Consiliul Europei în decembrie 2008. Pornind de la statisticile și sondajele care subliniau dimensiunea fenomenului în toate statele Europei și de la nevoia de a stabili standarde comune de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor, un grup de specialiști a lucrat timp de doi ani la textul tratatului. Un an mai târziu, în 2011, Convenția de prevenire și combatere a violenței împotriva femeilor și a violenței domestice era adoptată și semnată la Istanbul în cadrul sesiunii Comitetului de Miniștri. Convenția de la Istanbul a fost semnată, până în prezent, de 32 de state și ratificată de 13 state (Albania, Andorra, Austria, Danemarca, Bosnia și Herțegovina, Franța, Italia, Muntenegru, Portugalia, Serbia, Spania, Suedia, Turcia). După 1 august 2014 România poate să devină al 14-lea stat care va ratifica tratatul.

Enforcing Protection Order in Romania: Advocacy and Litigation

“Supported by a grant from the Foundation Open Society Institute in cooperation with the Human Rights Initiative of the Open Society Foundations.”

Cu sprijinul următoarelor organizații: Asociația A.L.E.G., Asociația ANAIS, Asociația Femeilor Împotriva Violenței ARTEMIS, Asociația Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen FILIA, Asociația FRONT, Asociația Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului, Fundația Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Fundația SENSIBLU, Institutul Est European pentru Sănătatea Reproduserii, Asociația E-ROMNJA